

Delaktighet

– nyckeln till svenska som andraspråk

Intervju med Laila Guvå

För att utveckla de förmågor som anges i kursplanen behöver eleverna utmanas. Laila Guvå vet vad som krävs för att eleverna ska nå dit och hon omsätter sina erfarenheter i läromedlet Svenska Direkt. "Språk och kunskap hänger ihop och vi ska ge eleverna verktygen de behöver", säger hon.

Text Anne Hammarskjöld Foto Tobias Ohls

Laila Guvå har gjort en spännande resa inom ämnet svenska som andraspråk som är få lärare förunnad. Tillsammans med kollegorna på Tunaskolan i den mångkulturella Stockholmskommunen Botkyrka har hon utvecklat en organisation kring ämnet svenska som andraspråk. Ämnet fanns inte på schemat när Laila kom till skolan som nyexaminerad lärare för elva år sedan. I takt med att andelen flerspråkiga elever på Tunaskolan ökade blev behovet mer uppenbart.

– Lärarlaget arbetade för att få svenska som andraspråk på schemat eftersom behovet var stort. När vi fick möjlighet att lägga svenska som andraspråk parallellt med svenska i schemat började det verkligen hända bra saker. I dag görs kontinuerliga bedömningar av elevernas språknivå för att avgöra om de ska läsa efter kursplanen i svenska eller svenska som andraspråk. I min roll som språkutvecklare ingår också att bidra till språkutvecklande arbetssätt i alla skolämnen.

I dag undervisar Laila både flerspråkiga ungdomar som är födda i Sverige, och elever som kommit hit i skolåldern. Rösten blir varm när hon berättar om sina elever.

– Det är en speciell utmaning att arbeta med elever med annat modersmål, det är både krävande och väldigt givande. Med många referensramar blir diskussionerna helt fantastiska.

” Med många referensramar blir diskussionerna helt fantastiska.

Laila arbetar mycket med läsförståelse och att läsa på, mellan och bortom raderna. Hon fångar elevernas intresse genom sitt urval av texter, men också genom att göra dem delaktiga med många frågor och diskussioner kring innehåll och uppbyggnad.

– Jag läser varje text i förväg för att identifiera det som är viktigt att belysa vad gäller innehåll, textens uppbyggnad och de läs- och ordstrategier som kan tillämpas. Klassen läser tillsammans och reflekterar över det vi läst. När jag ”tänker högt” får eleverna modeller för hur de kan bearbeta texter på egen hand.

Laila Guvå är en av huvudförfattarna till Svenska Direkt, (tillsammans med Cecilia Peña och Lisa Eriksson) och har precis avslutat arbetet med studiehandledningarna i svenska och svenska som andraspråk till nians grundbok. Som erfaren lärare i svenska som andraspråk har hon en god uppfattning om vad som motiverar elever att utvecklas. ”Hur långt kommer elever som hela tiden ligger på en nivå där de klarar att jobba på egen hand”, frågar hon retoriskt, och fortsätter:

– Jag har fått höra från lärare att Svenska Direkt är alltför omfattande och håller för hög nivå för elever med svenska som andraspråk. Men vi ska stötta eleverna, inte förenkla stoffet. Språk och kunskap hänger ihop och vi ska erbjuda eleverna verktygen de behöver för att klara alla ämnen.

Laila Guvå avslutar vårt samtal med att berätta om en lärare hon beundrar för hans förmåga att hjälpa varje elev nå sin fulla potential. Det finns goda skäl att tro att Lailas elever säger samma sak om henne. /

Personligt

om Laila Guvå

FAMILJ Gift, två döttrar på tolv och nio år.

BOR I Tumba, sydväst om Stockholm.

UTBILDNING/ERFARENHET Behörig lärare i svenska som andraspråk 3-9, engelska 3-Gy 3. Mentor för år 9. Arbetar på Tunaskolan i Botkyrka. Huvudförfattare till Svenska Direkt, grundböcker, studieböcker och lärarhandledningar för svenska och svenska som andraspråk.

INTRESSEN Träning och läsning.

FÖREBILDER Harald, min fantastiska engelsklärare på gymnasiet. Han såg varje elevs fulla potential och kunde med glimten i ögat hjälpa oss nå den.